

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld. — kr. „ pol leta 1 „ 60 „ „ četrt leta — „ 80 „ Naročnina se pošilja opravištvu v stolnem farovžu.

Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanjila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Prečastitemu gospodu predsedniku „katol. tiskovnega društva“

v Mariboru.

Katol. politično društvo v Konjicah je v zboru dne 28. nov. t. l. enoglasno in navdušeno pritrnilo predlogu spodaj podpisanega predsednika, da se slavnemu odboru „katol. tiskovnega društva“ v Mariboru in čast. gospodu uredniku „Sloven. Gospodarja“ za izdavanje in na vse strani povoljno uredovanje omenjenega ljudskega lista javno priznavanje in srčna hvala izreče.

V imenu kat. polit. društva v Konjicah
Prvosednik: Dr. Jožef Ulaga. Tajnik: Jernej Voh.

Kaj je za Avstrijo boljše: ali svobodna kupčija ali branivna colnina?

II.

Ni vse zlato, kar blišči, ni vse dobro, kar za lepimi besedami tiči. Postave zoper oderuhe so odpravili, češ: sedaj bodo ljudje lahko dobivali denarjev na posedo za male obresti in sploh barantanje z denarji bodi svobodno! A sedaj vse toži o neusmiljenem oderuštvi; ni kredita, ni denarjev za male obresti. Pred 10 leti so začeli lepo pisati in sladko govoriti o (angleški) svobodni kupčiji, a sedaj mnogo liberalcev samih sprevidi, kako grozno da so se zmotili. Sedaj dobro vidijo, da ravno tiste države, katere najbolj širokoustno za svobodno kupčijo pisariti in jo zagovarjati dajo, v djanju najbolj nasproti ravnaajo. Kajti Nemčija, Švicarska, Francoska, Angleška in tudi Severna Amerika nastavljajo na tuje blago več ali manj visoko colnino. V besedah zagovarjajo svobodno kupčijo in jo vsem nasvetujejo, da jim laglje svoje blago v deželo spravljajo in denar pobirajo, v djanju in doma pa sebe branijo pred svobodno kupčijo po branivni colnini. Ljudje jih imajo zato za zvite trgovce in prebrisane državnike. Bodi jim! Ali kateri jim na limance vsedajo,

ti se pa smejo svobodno imenovati: lehkomisljenci ali nespametniki. Taki nespametniki bili so okoli l. 1830.—1838. tudi sicer previdni Prusi ter so odpravili colnino na tuje železo. Toda kmalu je bila ova dežela polna angleškega železa; fužine v Šleziji so vse propadle, delavci so na tisoče stradali in se izselili, državni dohodki so se znatno skrčili in naposled je vlada bila prisiljena branivno colnino zopet upeljati. In čuda, v kratkem se je železniška obrtnija na Pruskem tako ukrepila, da je našo avstrijsko prekosila in avstrijsko železo na Laškem, Romunskem in Turškem izpodrinila. Toda tukaj tudi naša znotranja in vnanja politika ni brez krivde. Naši prusački nemčurji in liberalci so hitro do prusko-nemške meje postavili neznanu veliko železnic, do turške pa še niti edine ne. Po prizadetju ministra Beusta smo Turkom veliko milijonov posodili in Turki so pozidali že za 117 milj železnic, a nobene niso dozidali k nam, za nobeno niso od nas kupili niti za 1 funt železniških šinj itd.

Severna Amerika pobira od centa tujega železa colnine 96 kr., pruska Nemčija 65 kr., Francoska 42 kr., Avstrija pa samo 25 kr. Nasledki so že — grozanski. Samo l. 1873. se je k nam pripeljalo 7 milijonov centov tujega železa v vrednosti 53,855.000 fl. Toliko denarja je šlo iz dežele! Samo naši delavci so tukaj zgubili 40 milijonov zaslužka. Vsled tega propada naša železna obrtnija na Štajerskem, Koroškem, Českem, Moravskem, v Šleziji in Galiciji. Enaka je pri tkaninah, zrnju, vinu in klavni živini, ker se nje preveč iz tujih krajev vvažati sme. Po tej poti mora Avstrija popolnem ubožati.

Zagovorniki svobodne kupčije — pri nas večidel prusački listi — n. pr. „Neue freie Presse“ in „Allg. Augsburger Zeitung“ se tukaj sicer nenavadno za kmeta potegujejo in pravijo, da bo ta potem železo, železne mašine itd. po nizki ceni kupovati zamogel. Cena je pri železu res padla, a padla je tudi zrnju, vinu in klavni živini. Poprejšna cena, čeravno uživamo sedaj bolj drago vino in meso, in jemo slabši kruh. Kaj nam pomaga

železo po nizki ceni, če pa si ga kupiti ne zamoremo sedaj še menje, kakor poprej? Nekdaj bilo je drugače in tukaj gotovo bolje. Železo smo res dražje plačevali. Ali dokler so rudarji na Štajerskem in Koroškem veselo rude kopali, plavži, fužine in fabrike marljivo delale, smo tudi svoje zrnje, svoje vino in klavno živino lahko v denar spravljali in dražje prodavali. Zlasti je naše vino večjidel šlo v Gornji Štajer in na Koroško, sedaj pa ga lahko sami pijemo, ker kupcev ni, ker se preveč francoskega in nemškega, zmes le ponarejenega vina vvaža. Poprej so delavci mnogo zaslužili, sedaj kot berači po mestih in po deželi ljudi nadlegujejo, beračijo in kradejo. Poprej je denar v deželi ostajal in državo bogatil, sedaj pa na tuje gre in tuje bogati. To nezgodo priznavajo že tudi naši sedanji ministri. Kajti na pritiskanje in prošnje mnogih kupčijskih in obrtnijskih zbornic, zlasti one v Reichenbergu na Českem, je minister Chlumecky v državnem zboru naznanil, da se bo obrtniki in trgovini pomagalo, in nesrečna pogodba z Angleško in s Francosko preklicala, s prusko Nemčijo pa iz nova pregledala. No, to sicer ni vse, kar so federalistični poslanci iz vlade poizvedeti želeli — a vendar je enkrat nekaj! Začetek na bolje je storjen! Naj bi se še pogledalo tudi na male obrtnike in kmete. Ali ti še nimajo svojih kmetijskih zbornic, da bi zamogli svoj glas tudi tako močno povzdignoti, kakor veliki obrtniki!

† Kardinal Rauscher.

Kardinal Rauscher je umrl v sredo 24. nov. Rodil se je na Dunaju l. 1797. Oče, c. k. svetovalec, Franc vitez Rauscher je mladega Otmarja namestil uradniškemu stanu. Toda mladenič se je po dokončanih filozofskih in juridičnih vedah poprijel bogoslovja. Leta 1823. bil je v mešnika posvečen in je 2 leti v Hütteldorfu pri Dunaju za kaplana služil. Potem je postal profesor cerkvenega prava in zgodovine v Salzburgu. Leta 1832 bil je postavljen za ravnatelja orijentalne akademije na Dunaju, za učitelja sedanjemu cesarju Francu Jožefu, l. 1849 za sekovskega škofa, l. 1853 za nadškofa dunajskega in leta 1855 za kardinala rimske cerkve; to pa za zasluge, katere si je pridobil pri sklepanju konkordata ali pogodbe med papežem in cesarjem, vsled katere bi imela sv. Cerkva nekoliko oproščena biti večnih birokratičnih klešč. Delavnost ranjkega kardinala bila je ogromna, zgovornost duhovita, upljiv mogočen, tudi v političnih zadevah. Temu primeroma bil je tudi pogreb sijajn. Sami svitli cesar so svojega učitelja spremili do groba. Truplo počiva v stranski kapeli stolne cerkve sv. Štefana. Nam Slavjanom ranjki ni bil prijazen. Nemški ustavaki zgubijo mogočno zaslombo. Naj počiva v miru!

Gospodarske stvari.

M. Zakaj so naša sadunosna drevesa tolikokrat nerodovitna in kako pomagati?

II.

Ako je treba stare drevesne nasade z novimi obnoviti in če se ti nasadi zaradi krajnih razmer hočejo na ravno tistem prostoru, na katerem so prejšnji nasadi stali, posaditi, se mora zemlja prej globoko na 2—3 čevlje prekopati, rigolati in dobro pognojiti. Najmanj 2 leti poprej se morajo na takem prostoru pred nasadom osipavine: krompir, repa, turšica saditi, da se tako zemljišče zopet za drevje pripravno naredi.

Ako se pa le posamezna posušena drevesa z mladimi nadomestiti imajo, treba je sadno pleme menjati. Posaditi se mora tam, kjer je stalo prej peščeno sadje, koščičasto. Izkopati se morajo široke in globoke jame za drevesa. Izkopana prst se odvozi in jama pri sajenju z novo, dobro, črstvo, če mogoče z drnom, nasuje. Po tem se, kolikor se da, zemlja ponovi.

Kakor je opešanje spodnjih plasti zemlje uzrok nerodovitnosti in posušenju sadunosnih dreves, ravno tako mora tudi pomanjkanje vlage v zemlji iste nasledke imeti, zlasti ob suhem vremenu. To je tudi pglavitni uzrok, da nezrelo sadje tako pogosto pred časom odkaplja. Tu more le prav obilno zamakanje pomagati, posebno ob vročem poletnem času od junija do avgusta. Voda se mora drevesu kakor tekoči gnoj po narejenih luknjah dajati; če pa je vode dosti in lega primerna, po popolnem zaplavljenju.

Pa ravno tako, kakor presuha zemlja, more tudi nasprotno premokrotna in pregloboka lega vrta zlasti če spodnje plasti moče ne prepuščajo in se toraj v njih mokrota nabira, veselej rasti dreves škodovati.

V takih primerlejih more le drenaža popolnoma pomagati.

Pri novih nasadih, posebno na nizko ležečih travnikih se priporoča nasajanje dreves v griče.

Na dalje se morajo sadna drevesa tako izbrati, da so podnebnim in zemljiščnim razmeram priležna.

Tako se vrta vetrovom izpostavljeni ne smejo z žlahtnim, nježnim sadjem zasajati ali s takim, ki ima dolge peclje. Nevilhte sicer sadje na tla pomečejo. Če je potreba, se morajo v takih primerlejih drevesa precepiti s sortami, ktere so se v tistem kraju že dobro obnesle.

Kakor napačno izbrana sorta, ravno tako more tudi napačno in krivo sajenje dreves veselo rast zavirati ali pa popolnem zatreti.

Zdaj ko smo uzroke nerodovitnosti dreves spoznali in tudi se s pomočki zopet njo seznanili, hočemo še nekoliko besed spregovoriti o strežbi, ktera drevesom gre in ki je gotovo sredstvo vsakoletnih obilnih obrodov in zdravja dreves. K

strežbi pa spada pravo obrezovanje in snaženje drevesnega vejevja in debla. Vse veje, katere križema ali navznoter rastejo in vse vodeničje se mora skrbno potrebiti. Krona ali veneč, zlasti pri starejših nasadih, ki že v obrodku popuščajo, se mora pomlajiti. Skorjo po deblu in po vejah gre snažiti maha. Pri tem se neizrečeno veliko vsake vrste mrčesja in jegove zalege, bub, itd. pokonča.

Za tako snaženje dreves je najprimernejši čas jesen. Ostržena skorja po deblu in debelejših vejah se z apnenim mlekom ali vodo apnenico prek in prek dobro pomaže. Tudi kravjek v ilovnosti vodi raztopljen je dober. To delo se najročneje z zidarskim šopkom opravi, ki se za višje veje na primerno dolgo rajco natakne.

Vsaj vsako četrto leto bi se morala drevje tako osnažiti in pomazati.

Ako se drevesa tako postržena in gnojena po nekaterih letih primerijo drevesom, kakoršna so bila pred snaženjem, tedaj se vidi, kako krepko zdaj rastejo in živo in veselo ženejo. Lahko se po vsej pravici reče, da so drevesa vsa prerajena in pomlajena.

Gospodarska opravila meseca decembra.

V hiši in dvoru. Naročiti se mora „Slovenski Gospodar“ za leto 1876, ki prinaša prav važne in podučljive stvari za gospodarje in ki velja s poštnino vred samo 3 gold. celo leto. Vsak dober gospodar mora ta prekrižen list svojim znancem in prijateljem živo priporočiti. Podstrešje in kleti se morajo dobro zadelati, da ne more sneg noter naletavati. Žita se morajo premetati in žitnica večkrat dobro prevetriti in sicer pri mirnem in suhem vremenu. Klet, v kateri se hranuje krompir, repa itd., se mora tudi prevetriti, gnjila zelenjava odbrati in odpraviti. Treba je mlatiti, navešen tobak pobrati, konoplje tretji, olje delati.

V kleti. Letošnje vino se privkrat pretaka. Naslanmo ali sladko vino se dela.

V hlovu. Skrbeti se mora za snago in zdravo klajo. Če je vreme prav suho, se ovce smejo na prav goste setve goniti na pašo. Vendar se jim mora prej suha klaja položiti.

Na vrtu za zelenjavo. Semena raznih rastlin se morajo izlušiti in očistiti. Če je vreme ugodno, se lahko delajo nove gnojne grede. Celi vrt se naj pogojno in mešana zemlja premeče, pozna salata, redkva in petersilj se seje v gnojne grede.

V sadovnjaku. Sadovna drevesa se snažijo in pri ugodnem vremenu goseničje zalege trebijo. Drevesom, ki nočejo roditi, se poseka nekoliko postranskega korenčja. Okoli dreves se skopljejo jame in gnoj v nje navozi.

V vinogradu. V vinograde se nosi in vozi gnoj, grabe se trebijo, prst se spravlja v nje. Novi vinogradi se narejajo. Brajde, trte se položijo na zemljo, in z slamo ali gnojem pokrijejo.

V hmeljniku. Nakupičen hmelj se mora večkrat pregledati.

Na polju in senokošah. Če vreme dopušča, se lahko orje, gnoj in gnojnica na njive in senokoše navaža. Po senokošah se narejajo struge, da se more po njih vode na nje spuščati, vendar se o tem času voda ne sme več na senokoše napuščati. Če ni zmrznjeno, se delajo lahko nove senokoše. Na tiste senokoše, ki imajo težko ilovnato zemljo se navaža pesek, na peščene senokoše pa ilovica. Na senokoše s kislim senom se navaža žgano apno.

V ulnjaku. Slabi panji se morajo krmiti, panji sploti večkrat odpreti in pregledati.

Pri ribniku. Trstikovje se mora požeti in v led večkrat luknje narediti.

V logu. Potrebna drevesa se naj posekajo in nasekana drva po snežni tiri, ko najhitreje iz lesa spraviti.

Lo v. Jeleni, divje koze, srne itd. se ne smejo več streljati. Streljajo se še lesice, zajci, jerebice itd.

Lepe kunce, to je pitovne zajce, velikega francoskega plemena ima na prodaj g. Leopold Preseli v Mitterdorfu na Gorn. Štajerskem (Mitterdorf an der Südbahn. Steiermark) in sicer par mesečnih kuncev po 1 fl. 50 kr. Prodajalec je porok, da naročeni kuncji živi in zdravi dojdejo kupcu v roke.

Na vinorejski šoli pri Mariboru se 13. dec. začne poduk v kletarstvu za goste. G. Kalmann je 30. novembra v Lipnici kot potni učitelj prvokrat razlagal kletarstvo, povabljen od tamošnje podružnice štajerske kmetijske družbe.

Sejmovi na Koroškem. 6. dec. v Velikovcu in v Strassburgu. 7. dec. v Labodu. 15. dec. v Milštatu. 27. dec. v Eberštajnu.

Sejmovi na Štajerskem. 11. dec. pri sv. Lovrencu na Prošinu. 13. dec. v Študencah, v Žavcu, Jurkloštru, pri sv. Duhu na Šavnici, pri sv. Petru pod Sv. gorami.

Dopisi.

Iz Pohorja. (Zahvalnica. — Okrajni zastop. — Letina). Pri nas v Tinju je bila ta teden zahvalnica, to je: peta sv. meša z blagoslovom za vse mnoge, visoke in nizke dobrotnike, znane in neznane, bližnje in daljne, ki so letos nam po toči zelo zadetim, z veliko ljubeznijo in radodarnostjo na pomoč prihiteli. Ljudstvo je prav hvaležno in je bilo do solz ganjeno, ko je dobilo obilno podporo v denarjih in v zrnju. Gospod Bog naj vsem dobrotnikom stoterno povrne.

Tudi davkarija nam je precej davka odpisala; le to nas boli, da moramo plačevati velike doklade za okrajni zastop, a hasna nobene nimamo. Okrajni zastop je pravi očim za nas Pohorce in mi jegovi zapuščeni pastriki, on je pravi nebodigatreba. Za svoje v mestu in v dolini naš zastop že kaj stori, postavim: nove ceste dela, stare popravlja, učitelje plačuje, kar je vse lepo, a naj za nas Pohorce tudi kaj stori. Kar okrajni zastop obstoji, in to je že nekaj časa, in mi Planinci smo že lep denar vložili, ni za nas še ničesar storil. Mi nimamo redne šole, ne skušenega učitelja, ne kaj vrednih, popravljenih potov — posla dosti za okrajni zastop, — ali on nima srca za nas. Mi Pohorci terjamo enake pravice, ker nosimo enaka bremena in terjamo, da se za naš krvavo zasluženi denar, ki ga plačujemo v blagajnico okrajnega zastopa, postavijo redni učitelji, popravljajo naše zanemarjene steze itd. Nam se

očitno krivica godi; ali naj zastop kaj stori za nas z našimi denarji — ali naj nam pa prizanese zanaprej s svojimi visokimi dokladami! Ali bi ne hotel ljubeznivi in večni naš poslanec Konrad Seidl v tej reči za nas svojo tehtno besedo povzdigniti, nam pomagati*?)! Če ne, ga ne volimo nikoli več!

Letina je pri nas — kar se pri tolikih nimah razumi — jako slaba. V vinogradih nismo brali, ampak poberkovali. Trs je škodo trpel; imeli bomo le reznike in malo ali nič konjev ali šparonov. Žita nismo dobili nič; ajdne smo veliko vsejali — pa slana jo je vzela. Le zgodnja ajdna nam bo nekaj zrnja dala. Krompir je droben ostal in še tistega je malo. Le korenja, vzlasti pa repe smo pridelali, da nikdar toliko. Neka stara pesem sicer pravi: repa, korenje — slabo življenje, pa mi smo zadovoljni, da vsaj nekaj pridelka imamo. Repe so se bile že tako gosenice lotile in bi jo bile gotovo požrle — pa s pripomočki, ki jih je bil „Sl. Gospodar“ nasvetoval, posebno s praprotnimi listki, z mravlji in smrdljivcem z vodo zmešanim smo jih srečno pregnali, in si tako bogat pridelek repe naklonili.

Iz Konjic. (Zborovanje „katol. polit. društva.“) Skoro in skoro bi bilo na dan 28. nov. napovedano zborovanje našega katol. polit. društva tudi „zaseženo“, ker je po naključbi ravno ona številka „Gosp.“ zasežena bila, v kateri je bilo vabilo k zborovanju. K sreči je pa list v drugi neustavljeni izdaji v saboto došel in še o pravem času večini bralcev v roke prišel. Kljub tej overi in pa snežnemu mračnemu dnevu zbralo se je lepo število narodnih kmetov ne le iz Konjic, ampak tudi iz Zreč in sv. Jerneja. — Za komisarja bil je uljudni in prebrisani g. dr. Wagner, komisar okr. poglavarstva v Celju. Č. g. tajnik, Jern. Voh, poročal je o delovanju odborov, potem pa pojasnjeval društvnikom važnejše dogodbe cerkvene in politično-narodne iz vsega sveta. Kot Katoličani in Slovani odkrili smo živo sočutje ubogim sorodnim Ercegovincem, ki so v brezupnosti za orožje prejeli, ter si hočejo priboriti stanú, človeku in Kristijanu spodobnega in znosljivega. Ne moremo drugače, kakor da jim z magé želimo. — Društvenike je povzdignil ta cerkveno-politični razgled.

Č. g. predsednik je razvijal uzroke, zakaj da denarno stanje kmetskega stanú od dne od dne bolj hira. Našteti so bili 4 poglavitni uzroki, ki nam zares narod naravnoč pačijo: 1. Nesrečno razkosovanje zemljišč, ki je lahkoživecem voda na mlin. 2. Odpravljena postava zoper nesramnost in trdosrčnost oderuhov. 3. Preveč zamotana, predraga sedanja uprava, ki prav manjšim, ubožnim posestnikom silno prizadeva. 4. Liberalizem, ki je vse mreže tako raztegnil, da se manjši obrtniki in posestniki ne-

usmiljeno izsezavajo. Volilni redi namreč ne dajejo kmetom dovoljnega števila zastopnikov, iz druge strani pa liberalizem v verskem in mravnem oziru pači ljudstvo, da se ojnice čednega in zmernega življenja na vseh straneh prestopajo.

Iz vsega tega je bil izpeljan sklep, kteremu je zbor navdušeno pritrtil, da se namreč vzvišenemu gospodu grofu Hohenwartu, kot prvosedniku kluba desnega središča v drž. zboru, pristrčna hvala, izreče za to, da je s svojimi tovariši dne 12. nov. t. l. kmetom in manjšim obrtnikom na korist do vlade stavljal vprašanje, kako da misli braniti te stanove že predolgega in silno občutljivega izsezavanja. — Ob enem se je pa tudi izreklo začudenje in obžalovanje, da sta izmed zastopnikov slov. ljudstva v drž. zboru edina dva, vsega spoštovanja in zaupanja vredna gospoda, namreč Herman in grof Barbo podpisana na Hohenwartovem vprašanju do vlade.

V tehtnem govoru je slednjič č. g. A. Šlander, čadramski kaplan, razvijal vrednost poljedelstva in pokazal — zasledovaje zgodovino — da je prav poljedelstvo národe pripeljalo do omike pa tudi razširjevanje krščanske vere močno pospeševalo. — Društveniki so g. govorniku s pohvalo pokazali, kako da ubozega kmeta veseli, če ga kaj iz vsakdanjih skrbi in nadlog povzdigne in počasti.

Tako, mislimo, treba delati v društvih in udov se bo kmalu povsod zadosti nabralo.

Pismo je pristop v naše društvo naznanil g. Čeh, učitelj iz Zreč. Naj bi našel še več posnemalcev!

Iz Koroškega. (Žl. Vest. — Pomiloščenje. — Drage šole. — Slabe ceste.) Za novega predsednika c. k. deželnej sodniji v Celovcu prišel je iz Celja g. Viktor žl. Vest. Ovo imenovanje nam je v veliko veselje in tolažbo, ker nam je vendar enkrat djansk dokaz, da se je slavna vlada nas koroških Slovencev spomnila in poslala sodnika slovenščine zmožnega. Blagorodni g. žl. Vest je slovenščine popolnem zmožen in je večkrat slovenske obravnave pri celjski sodniji z veliko spretnostjo vodil. —

Morivca Barona in Fakina, katera sta krčmarja na planinah nad Malnicami ubila in zaradi tega bila na smrt obsojena, so cesar pomiloščila, prvega na 10 in drugega na 18 let težkega zapora.

Državni proračun za leto 1876. kaže, kako drage so nove šole. Na Koroškem dobiva 1 referent v šolskih zadevah 2800 fl., 1 koncipist 950 fl., 1 deželni šol. inšpektor 3200 fl.; potem doklade dobiva referent 400 fl., koncipist 200 fl. in inšpektor 400 fl. na leto. Potem 2 učitelja v deželnem šolskem svetu 400 fl., deželni šolski inšpektor potnine in dnevnine 400 fl., okrajni šolski inšpektorji: 2 dobita 300 fl., eden 250 fl., šest 1800 fl., dva 700 fl., eden 400 fl. in eden 600 fl. Potnina vnanjih udov deželnega šolskega sveta znaša 2400 fl., stroški za kanceliji 2300 fl. — sploh vse skupaj znaša 17.364 fl. Dodati še moramo kakih 3000

* Ne utegne, ker se s poslanceu Brandstetterjem, kot goljufom, pri celjski sodniji ravsa in kavsaa!

g. za inšpektorje gimnazij in realk in tedaj stoji nas samo novo šolsko nadzorovanje na l. 20.364 fl. Poprejšni dekani so kot šolski ogledi dobivali od vsake šole 3 goldinarje. Tedaj je nadzorovanje kakih 500 šol stalo 1500 fl. tedaj za celih 19.864 fl. menje, kakor sedaj. Mislimo da je razloček — velik in občutljiv.

Lepa Rožna dolina ima gledé trženja največ opraviti s Celovcem in bi tedaj bila potrebna vsaj ene dobre ceste do mesta. Toda te so strahovito slabe in zanemarjene, zlasti pri Hollenburgu. Ondi je kraj trpinčenja za človeka in za živino. Povsod popravljajo steze, le tukaj se nihče ne gane!

Iz Haloz. 8. decém. bo odpor novega mosta. Tako se okine stara nadloga — ki je mnogo ovirala naš promet, ino obilno žrtev zahtevala. Tako še za sklep požere 25. nov. nekega bogatega kmeta Solino, v Bukoveih bivšega krčmarja, ki je Haložke steze navažal in se nekoliko nasrkal Haložana. Zvečer domu gredoča se on in hlapec na barnu šalita, dokler se v Dravo ne obalita. Hlapca so pijonirji izvlekli, gospodar pa je odplaval — v večnost.

Blagoslavljanje mosta se preloži na ugodnejšo dobo, kedar bo tudi križ že zgotovljen.

Iz Celja. (Fricc Brandstetter naš jetnik.) V noči od 27.—28 t. m. je g. adjunkt naše krvave sodnije dr. Eminger gotovo v spremstvu 2 beričev pripeljal iz Maribora znanega Friceta in ga vteknil v našo ječo, kjer zdaj sedi med drugimi goljufi, tatovi, roparji in izvrženci ljudstva sploh čakajé obsodbe svoje, mož, za ktereга so se vsi nemškutarji dravskih okrajev v preteklih letih silno potegovali in ga večkrat spravili k časti deželnega in potem še celo državnega poslanstva! Sam je gotovo več 100krat zagotavljal, da mu je blagor ljudstva pri srcu, a kakor se že zdaj vidi, je on bil te časti le zato željen, ker je upal tako laglej svet oslepariti in kakor se poroča, je državo za 60000 fl. pri rudniku v Sevnici zadel. *) Tudi je s krivimi podpisi, ktere je sam narejal, menjice kazil, kakor to najbolj zavrženi goljufi delajo. Res izvršten poslanec to, in vreden zaupanja vseh jetnikov, med kterimi zdaj sedi, ne pa visoke časti poslanstva! Naj bi le tudi zdaj mariborski in drugi nemškutarji, ki so se s tem človekom silno osramotili, spoznali, da za poslansko čast so sposobni le pošteni možje, kakoršne je priporočala konservativna stranka. (Konec prihodnjíč.)

Iz sosedne okolice Malo nedeljske. (Slab in priden župan.) Peljajoči se prošle dni po svojih opravkih v gornji kraj fare Male nedeljske, pridem v lepo in slavno znano občino Radoslavsko. Lepo beljene hiše in čedno zidana poslopja kažejo odmah potniku, da biva tukaj marljiv, in tudi kakor vem več alj manj narodno zaveden ljud. Vendar kar potniku kali veselje, in jemlje tej prijetnej okolici jeno čast, so slaba pota, ceste

in mostovi, kteri so taki, kakor morebiti na Turškem! Grozno blato je toliko, da malo naložen voz mora potnik s pomočjo drugih izvleči, ako hoče dalje potovati, ker ubogo živinčé je do vampov v njem. Ko se tako trudim s svojim vozem v groznem blatu, pripelja se proti meni nek pošten kmet, ktereга sem hitro prašal: koliko da tukaj g. župan za cesto stori? Nič, mi odgovori kmet. Naš župan ima drugega posla dovolj, ker mu vedno nek sosed nekaj copra. Zato pred vsem drugim mora voziti svoje in tudi tuje stare in mlade kosti k nekej babi zgor Radgone, ktera pre več vé, kakor vsi „dohtarji in padari“, in tudi vsegdar dobro zvráči. Nič na to ne odgovorim in se odpeljem iz tega sicer prijetnega kraja, obžalujoči, da ima ta imenitna občina tako neizobraženega župana, kteri na abotne vraže veruje.

Ko se tako v teh mislih odpeljem naprej, bil sem nenadoma v Bockovih. Toda kolik razloček? Med tem ko sem si malo poprej skoro komaj izvlekel svoj voz in živino iz groznega blata, sem se tukaj peljal kakor po najboljši okrajini in s kamnom posipani stezi. Župan tukajšnje občine g. J. Strajnsak, ki je tudi priden narodnjak, daja vsako leto ceste ne samo nametati, ampak tudi s kamnom posipati. Vso hvalo tedaj moževi, kteri se trudi in deluje toliko na občinsko korist!

Pa ni le župan imenovane občine, tudi zvečinom vsi gospodarji berejo več alj manj slov. časnike, kar jih mnogo napotuje, da za svojo in občeno korist skrbijo in sebi in lepej okolici čast delajo. Slava jim!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Celo nemčursko, ustavaško stranko je silen udarec zadel. Poslanca Brandstetterja so kot goljufa in ponarejevalca mejnic na ovadbo jegovega prijatelja in poslanca Seidlna, kateri je sedaj denarstveno uničen, v preiskovalni zapor v Celje odpeljali. O svojem času bomo govorili obširniše o tej največji sramoti, katera se je ustavakom in državnemu zboru kedar zgodila. Najbolj jezi liberalce Mariborske to, da Brandstetter poslanstva poprej ni odložil. Vsled tega tudi nekateri nemčurji mislijo nezaupnico poslati g. Seidlu in zahtevati, naj sam rad odstopi. Nam je to vse eno; od Slovencev jo je že davno dobil s tem, da ga nismo volili. — V isti seji, v katerej je državni zbor dovolil Brandstetterja prejeti in zapreti, so ministri in poslanec Kopp zahtevali postavo, po katerej bi zakon pred svetno oblastjo bil tudi razvezljiv. Večina poslancev je glasovala zoper postavo, zoper Kopp-a in zoper ministre. Ti bi sedaj, ko so očitno propadli, po parlamentarični šegi morali odstopiti. A tega ne storijo, dokler ne bodo iz višjih krogov prisiljeni. Govorica je, da bo prvi odstopil minister Lasser. To je dobro znamenje, čeravno pravijo, da bo baron Kellersperg, hud birokrat

*) Sicer pa počakajmo s konečno sodbo, dokler sodnija ne spregovori! Ured.

jegov naslednik. Za prag do konservativnega ministertva utegne dober biti. Proračun za drugo leto kaže stroškov 403,440.000 dohodkov pa 362,700,000 fl., tedaj bo zmanjkalo zopet 30,700,000 gld.; nov dokaz, da liberalci nikoli brez dolgog gospodariti ne vedo. Kdo bi jim še dalje zaupal? — Graška obrtniška zbornica je državni zbor prositi sklenila, naj bi se železnica iz Celja v Drauburg po navadnem načinu stavila, a ne z bolj ozkimi kolovoznami. — Južne železnice laški delež se bo odcepil od avstrijske proge. Dobro! — Ogerski minister Tisza je našim ustavovernim ministrom odpovedal colninsko in trgovinsko nagodbo; če se v leta dnevih nova ne naredi, bodo Magjari svoje meje zaprli in colnino od blaga pobirali.

Vnanje države. Rusi nabirajo na naši gališki meji strahovito številne vojne čete, vojne oprave in streljiva. Kaj pomeni to? Angleški in nemški listi trdijo, da bodo posedli polovico naše Galicije, mi pa vzeli Hercegovino, Bosno in Srbijo?? Na Pruskem še vedno in čedalje bolj ostro preganjajo Katoličane. Sicer pa tamošnji liberalci gospodarijo, kakor drugod — slabo. Na leto bo Pruska morala 50 milijonov na posodo vzeti, če bo hotela vse stroške pokriti. Francoske milijarde so že proč. Francozi bi sedaj najrajši nad Angleže planili, ako se nebi Prusa bali. Angleži so namreč za 100 milijonov frankov, koje se egipčanskemu vice-kralju kot delež izplačali, spravili v svojo odlast preimenitni sueški kanal, katerega je francoz Lesseps večjidel s francoskim denarjem izkopati dal. Tudi namerjavajo Angleži ves Egipt Turkom vzeti. Karlisti so dobili zopet mnogo novih kanonov in streljiva.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Do pričakovane bitke med Turki in Kristijani v Hercegovini še ni prišlo, a priprave so vse dognane. Turški general Rauf paša je zbral pri Goranskem najboljših vojakov, kojih je le dobiti zamogel. Zbranih ima kakih 12.000 mož s 24 kanoni. Vendar tudi Kristijani se zbirajo. Vodje Peko Pavljetič, Stošica in Ljubibratič stojijo blizo Turkov s 9000 vstaši in za njimi na bližnji črnogorski meji na poljani Grahovskeje je utaborjenih 6000 Črnogorcev z 12 kanoni, pripravljenih vsak trenutek udariti na Turke, sobratom na pomoč. Sploh pa se pričakuje, da bo črnogorski knez sam prisiljen, Turkom vojsko napovedati, ker si drugače pomagati ne more. V itak siromašno deželico je pribežalo više 15.000 ubežnikov. Sila je velika; najbolj pomanjkuje zimske obleke. V Bosni razbijajo Turki neusmiljeno; celi regimenti pustošijo deželo, požigajo hiše, ropajo in umarjajo ljudi. — Srbski vojni minister pripravlja marljivo vojnih priprav, med tem ko se knez za vladarstvo malo briga. Bolgari so se vzdignili zoper Turke, so pa bile pri Slivnem in Plodinu krvavo pobiti; Turki hudo divjajo. Rusi so začeli turške Kristi-

jane zdatno podpirati; marljivo za nje pobirajo po vseh mestih, v cerkvah, pri veselicah, v kavarnah, itd. Ruski car je poslal kneza Vasilčikova v Črnogoro z zdravilskim orodjem, da uredi postrežbo ranjencev in zbolelih boriteljev za krst častni in svobodo zlato.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XVII.

Vrh sv. stopnic je kapela — santo sanctorum — svetišče svetnikov; skozi trojna okna, prepeta z železnimi križi, se vidi v njo. Bila je nekdanj papeževa kapela, in je edini ostanek od prvega lateranskega poslopja. Od kod pa je dobila ime? Papež Leon III. so cele zaboje ostankov od svetnikov in svetnic božjih semkaj spravili in z unim napisom zaznamnali. Tukaj počiva neštevilno svetinj; le nektere hočem omeniti: truplo sv. Dijodora duhovnika, Marijana dijakona; potem glave sv. Anastazije, Neže, Barbare, Eufemije, Praksede itd.; na levi strani v kapeli je z zakrivalom pokrit kos klopi, na kateri je Kristus pri zadnji večerji sedel.

Pred vsem se pa tukaj z največjo pobožnostjo časti čudodelna slika Zveličarjeva, ki je navadno zakrita. Sporočuje se, da je na Marijino željo po Gospodovem vnebohodu sv. Lukež delo začel; komaj pa je napravil obris, že je bila slika od nevidnih rok čudovito dovršena. Slika je nekdanj bila v Carigradu. Ob času preganjanja sv. podob in slik pod cesarjem Leonom jo je vzel sv. patrijarh German, naj bi ne prišla oskrunjevalcem v roke, in prepričan, da bo Zveličar za svojo sliko sam skrbel, gre in jo položi na morje. Valovi so jo prinesli do rimskega brodovja, papež sv. Gregor II., kteremu je bila ta dogodba razodeta, jo je v slovesni procesiji potem prenesel v rimsko mesto. Podoba je slikana na les; v 12. stoletju je bila prevlečena s pajčolanom, na katerega je ponarejena znotranja slika, in tako še se najde današnji den. V velikih tiskah in nadlogah Rimljani sliko v procesiji po mestu nosijo, da bi si rešenja od Boga sprosili. Pod sedanjim papežem so jo l. 1863. slovesno prenesli do Maria Maggiore; slednjokrat je bila za počastenje v lateranski baziliki izpostavljena l. 1871., da bi verni od Boga pomoči sprosili za vjetega sv. Očeta. Odgrnjenje in zagrnjenje slike se godi s posebnimi pobožnimi obredi. Kedar je slika odkrita, smejo v kapelo vstopiti samo možki, ženske nikoli. Papež sami tukaj sv. mešo služijo.

Od Laterana se podamo skoz prostranski drevored, ki zdaj laškim vojakom služi za vežbanje (prej so se tu zbirali pobožni verniki, kedar so sv. Oče iz mostovža lateranske bazilike apostolski blagoslov delili) proti cerkvi sv. Križa Jeruzalemskega. — S. Cruce in Gerusalemme.

Silno lični vrtovi na levem, polni južnega kinča, so nas gredoče s svojo spomladansko krasoto kratkočasili. Za kakih 10 minut smo bili na mestu. Tam, kjer zdaj bazilika sv. križa stoji, so se nekdanj najstrašnejše grozovitosti in najgrše nesramnosti godile. Sedaj pa se časti sv. križ, ki je s svojo močjo odpodil temo in slepoto paganskega življenja in na tistem mestu vzbudil dela kristijanskih čednosti.

Že l. 433. so škofi tukaj zborovali. Sedanja oblika je cerkev dobila od Benedikta XIV. l. 1743. Ima 3 ladje.

Na levisi iz cerkve se pride po stopnicah v spodnji del, kjer na pravo od žagreda stoji kapelica sv. Helene, od ktere je dobila ime vsa cerkev. Dveri iz železnih šib jo zaklepljejo. Tukaj človek stoji na Golgoti, čeravno je v Rimu. Kako to? Presrečna cesarica, sv. Helena, ki je Kristusov križ globoko v zemljo zakopan našla, ga je sem prenesla, naj bi nikoli ne prišel v roke nekristijanskih oskrunjevalcev. Še več! Veliko zemlje, namočene s krvjo božjega Sina, je dala na Kalvariji nakopati in sem spraviti, in nad njo je potem to kapelo postavila, tako, da so s prstjo iz Kalvarije poslana vsa tla. Od tod ima bazilika ime — Jeruzalemska. Kapelini altar kinči zala podoba sv. Helene. Med drugimi svetinjami je tukaj shranjen košček gobe, ktero so rabelji v jesih in žolč namočili in Zveličarju na križu vi-sečemu piti ponudili, in delček jegovega sv. oblačila. Ženske smejo samo 20. marca v znotranjo kapelo, kedar je obletnica jenega blagoslovljenja.

Na desno naprej se pride po ozkih stopnicah v drugo kapelico, ki je naravnost vrh kapele sv. Helene, in je najčastljive mesto cele bazilike.

Kedar smo vstopili v kapelo, je pred vsem menih, ki nas je spremljal, sveče prižgal na altarju, in potem po vrsti sv. ostanke kazal, razlagal in za poljub podajal. Sledeče smo videli: 1. Košček od jasic, in od stebra, na ktere ga je bil Zveličar pri bičevanju privezan, in kos kamna od sv. groba iz Jeruzalema; 1. prst sv. apostola Tomaža, ki ga je položil v Gospodovo odprto stran; 3 dva trna od Jezusove krone; 4 eden pravi žrebelj, s katerim je bil Sin božji na križ pčbit; 5. napis, ki ga je Pilat na križ nateknil; 6 tri lepe kose drevesa sv. križa. Po poljubljenju sv. križa se ž njim podeli sv. blagoslov. Na altarju po širini leži celo poprekšno brvno križa desnega razbojnika. Še več svetinj iz sv. dežele in svetnikov je shranjenih v glažovnati omari na desni strani altarja.

Omenimo še, da je žrebelj, ki je bil pomočen s presv. Reš. krvjo, v hranilnici tako položen, da ga verni zamorejo poljubiti, in ako se komu hoče, z moleki dotekniti; tudi se v žagredu do-bijo za 1 frank ponarejeni, pravemu celo podobni, ki so bili pravega doteknjeni. V tukajšnjem samostanu narejajo jagneta iz voska — Agnus Dei — ktere sv. Oče sami blagoslovijo in se potem po svetu razpošiljajo. (Nastavek prih.)

Smešničar 20. France, veš, kaj ti hočem povedati? „No, kaj pa imaš, Boštjan?“ Povem ti in te resno svarim, ne pajdaš se več z Brkovim Mihalom, on je „lump“ in tat! „Ni mogoče!“ Res, jaz ga dobro poznam od malih nog; obadva sva iz ene fare in tam so sami tatovi doma!

Pismo odbora za pribegle iz Hercegovine in Bosne v Ljubljani.

Velečestiti gospod urednik! Veselje, kakor še nikdar, občutili smo, ko ste nam poslali od čitateljev Vašega cenjenega lista nabrani znesek. Izenadila nas je posebno iz Vašega kraja, takā svota, ker nam je znano, da je tudi pri Vas mnogo sovražnikov naših in prijateljev turških. Posebno nas je pa veselilo sprejeti darove iz prijazne nam Štajerske, kjer mejašite tako blizo nam na sovražne Nemce, kjer pritiska še hujsje nemška liberalna stranka; sprejeti dokaz, kako ste vneti za naše brate.

Izrecite tedaj vsem najsrčnejšo zahvalo za veliki dar, naj Bog vsem poplati tisočero.

Priposlano svoto bodemo pa obrnili, kar bo de najbolj mogoče, da več pomagamo gotovo nam ubogim bratom.

Za odbor:

J. N. Horak, predsednik.

V Ljubljani 23. nov. 1875.

Razne stvari.

Milodari za hercegovinske in bosenske rodbine).

Č. g. St Pernausl, župnik v Kamci 2 fl. Čč. gg. J. Sever, župnik v Podgorji 2 fl., A. Jazbec v Staremtrgu 1 fl., dr. Jož. Šuc, mestni župnik v Slov. Gradu 1 fl. in Franc Praprotnik, učitelj v Selnici 1 fl. Odposlali smo 50 fl. Ostalo je 12 fl. 55 kr. Tedaj imamo zopet skupaj 18 fl. 55 kr.

(O Brandstetter-Seidlnovi) nezgodi se različno govori. Pravijo, da se je Brandstetter obstrelil s pištolo, nabito z vodo in rokovičnimi cunjami, da je ponarejenih menjic pod imenom jegove umrle žene Roze 70.000 fl., potem drugih 70.000 fl. pod imenom g. Seidla. Ta je baje podpisal samo za 10.000 fl. nekateri trdijo za 24.000 fl. Ko so mu pa prezentirali menjice za 70.000 fl. in mu je Fricc tudi o svojej goljufiji neki pisal, je g. Seidl Fricceta ovadil pri državnem pravdniku v Celju. Tako se na žalost vseh nemčurjev in veselje Slovencev lasata in pulita, ravсата in kavsata in popolnem uničujeta ta 2 nemčurska zveličarja sama drug drugega. Radovedni smo, kedaj bo g. Seidl odložil svojih 15 služeb in dotične račune položil? Ves dolg Brandstetterjev znaša neki blizo 803.000 fl. „Slov. Narod“ poroča iz Dunaja, da so g. Seidlu diete ali dnevino (10 fl.) zaprli.

(Slov. Gospodarja) 48. številka bila je zarad nekega dopisa iz Maribora zasežena. Izpustivši dopis smo dotično polo drugič natisnili.

(V Stanetincih) pri Ljutomeru je pogorel Fr. Vras-u hišni hram in gospodarsko poslopje s vsemi pridelki in gleštanjem. Zavarovan bil je za 400 fl.

(G. Maks Robič) trgovec pri sv. Miklavžu, nam je poslal važen članek o sedanjem ces. kr. uradništvu. — Obširen članek, 9 pisanih pol, je g. R. gotovo veliko dela in truda napravil, in akoravno je vse v članku navedeno, gola resnica, si pa pri sedanji tiskovni „svobodi“ ne upamo, ga porabiti. — To objavimo, da naše občinstvo izve o našem marljivem delavcu za naš mili narod.

(Neka žena) iz Dunaja, supruga nekega zlatarja, prišla je v Radvanje g. Brandstetterja za 6000 fl. terjat. Dolžnik nje ni pustil pred se. Vračajé se v mestu se prevrže voz in nesrečnica si zlomi roko.

(Iz sv. Lenarta v Slov. goricah) poizvemo, da so 3 tolovaji na travniku pred Lormanjem hlapca Simona Pivca prejeli, na tla vrgli in mu vzeli 13 fl., uro, nekaj obleke, skupaj blizo 100 gl. vrednosti.

(Razpisanje) sedanje Vojniške srenje je od cesarja dovoljeno.

(Volitve) za mestni zastop v Mariboru so jako slabe bile gledé udeleževanja. V 3. volilnem redu je iz med 500 volilcev prišlo samo 26 volit. Ljudje mislijo: naj delajo liberalci, kar hočejo ali ne pomisljé, da plačujejo ravno vsled take nemarnosti visoke naklade.

(7letni dečko) Simon Amon v Pokošah je za-trosil ogenj, da je pogorela hiša, hlev in škeden.

(Deželni šolski svet) je odobril privatno šolo v Trbovlju in za državne štipendije učiteljskim pripravnikom in pripravniteljicam nasvetoval 20.920 fl.; (čuda, zakaj ne več, vsaj imamo!) potem je potrdil učitelje kot ude okrajnih šolskih svetov: g. Kodermanna za Celje, g. Böheima za Kozje, g. Agreža za Vransko, g. Kropēja za Konjice, g. Rajšpa za št. Lenart, g. Janišeka za Sevnico, g. Rottnerja za Mahrenberg, g. Nerata za Maribor, g. Brinška za Šmarje, g. Cizelj-na za G. Grad, g. Erženjaka za G. Radgono, g. Srneca za Ptuj, g. Kline-ja za Brežice, g. Hernausa za Šoštanj, g. Bl. Kropēja za Laško, g. Windischa za Sl. Bistrico in g. Barle-ja za Sl. Gradec.

(Dražbe). 6. dec. J. Urbas na Fürstu 1694 fl. (3.), Adam Šoštar v Belem 750 fl. — 7. dec. Mat. Zorko v Sl. Bistrici 180 fl.; Štef. Detiček v Ratenbergu 4182 fl., Jož. Travner v Brašloveih 1662 fl. — 9. dec. Jur. Kos v Ljubnici 4300 fl. (3.) And. Teučič v Trnovem 420 fl. (2.), Klara Brecl v Hlapju 13695 fl. (3.) 10. dec. Ant. Krivec v Bučah 1220 fl.; Jan. Vračun v Velikemdolu 1980 fl. — 11. dec. Tom. Jevšnik v Koprivnici 655 fl. Jakob Motala v Studenicah (3.)

Listi uredništva: Dopisi iz Slov. Gradca, iz Savinske doline in Lembaha prihodnjič. G. F. Č. v Z. Mislimo, da to ne sodi za javnost. Tolažite se z dobro vestjo!

Loterijske številke:

V Gradcu 27. novembra 1875: 89 71 2 80 48.
Na Dunaju " " 10 30 79 11 47.
Prihodnje srečkanje: 11. decembra 1875.

Tržna cena pr etekli teden	V Mari- boru		V Ptuj		V Celju		V Vraž- dinu		V Celov- cu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	4	70	4	40	4	80	4	—	5	31
Rži	3	90	3	50	3	85	3	30	3	54
Ječmena	3	30	3	—	3	25	—	—	2	90
Ovsa	1	90	1	90	2	50	—	—	2	—
Turšice	3	10	2	45	3	20	2	35	3	—
Ajde	2	80	2	60	—	—	2	40	3	40
Prosa	3	10	3	40	2	90	—	—	2	—
Krompirja	1	40	1	—	1	20	1	30	—	10
Sena cent	1	40	1	60	1	40	1	60	1	—
Slame (v šopkih)	1	50	1	50	1	45	—	—	1	5
" za steljo	1	10	1	—	1	20	—	—	—	90
Govedine funt	—	26	—	26	—	26	—	20	—	23
Teletine	—	29	—	30	—	30	—	24	—	26
Svinjetine	—	28	—	28	—	28	—	28	—	30
Slanine	—	33	—	33	—	36	—	44	—	45

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gl. 20 kr. %	69	55
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem	165	75
Ažijo srebra	106	—
zlatá	5	43

Podpisani vzame v svojo trgovino

učenca,

kateri je izvršil IV. razred nizkih šol in mora biti od dobrih starišev iz dežele. Tisti, kateri zamo-rejo od doma neodvisni biti, imajo predstvo, ker hočem za obleko in vso postrežbo sam skrbeti.

Stariši naj se toraj pismeno ali osobno do mene kakor hitro mogoče obrnejo.

Ig. Loj. Altmann,

trgovec in posestnik v Brežicah.

Mladenič,

zmožen slovenskega in nemškega jezika se vzame v uk v štacuni s špecerijskim blagom, kje, se zve v J. M. Pajk-ovej tiskarni v Mariboru, 2—6

Dražba cerkvenega vina

Dne 9. decembra se bo pri sv. Lenartu na Pohorju v Hočki fari 16 polovnjakov vina prodavalo.
Cerkveno predstojništvo.

Dražba cerkvenega vina.

Pri sv. Urbanu pri Ptuj se bo v soboto 4. decembra t. l. ob 10. uri predpoldnem

7 štrtinjakov

letošnjega cerkvenega vina po dražbi prodavalo.

Cerkveno predstojništvo sv. Urbana.